

Aan: Ministerie van IenW
Van: VNO-NCW en MKB-Nederland (Ton Ravesloot)
Datum: 21 maart 2023
Onderwerp: CONSULTATIE ZZS-REGISTER

Graag maakt het bedrijfsleven van de mogelijkheid gebruik te reageren op de internet-consultatie over de voorgenomen invoering van een ZZS-emissiedatabase en een ZZS-register.

Algemeen

VNO-NCW en MKB-Nederland ondersteunen een heldere communicatie over emissiegegevens, zoals het ZZS-register. Maar cruciaal is wel rekening te houden met onderstaande vier punten.

Heldere duiding

Zonder de juiste duiding, voldoende context en zorgvuldige toelichting is er een groot risico dat openbaarmaking van ZZS-emissiegegevens leidt tot onnodige zorgen bij burgers, bestuurders en bedrijven. De informatie in het ZZS-register krijgt alleen de juiste betekenis met o.a. de volgende context:

- Uitleg over maatschappelijk nut en risico's van (ZZS-)stoffen.
- Zonder het vermelden in het register van de emissiegrenswaarden en/of achtergrondconcentraties wordt niet duidelijk wat de risico's voor de leefomgeving zijn.
- Bedrijven zijn niet de enige bron van ZZS-emissies. Aan de emissie van de ZZS-stof koolstofmonoxide leveren bijvoorbeeld ook huishoudens een significante bijdrage of het buitenland.
- Soorten en hoeveelheden emissies verschillen over de jaren heen ook door wisselende portfolio's van bedrijven; pas dus op met te snelle conclusies.
- Emissies stijgen ook omdat de ZZS-lijst constant toeneemt.
- Uitleg waarom de gegevens in het ZZS-register met die in het Europese E-PRTR (European Pollutant Release and Transfer Register) verschillen.

Administratieve lasten

In de nota van toelichting staat dat vanwege de verschillende wettelijke vereisten tussen e-MJV (elektronisch milieujaarverslag o.b.v. Europese wetgeving) en ZZS-rapportage (Nederlandse ZZS o.b.v. Nederlandse wetgeving) de modules niet geïntegreerd kunnen worden. Hierdoor moet periodiek een dubbele rapportage plaatsvinden van ZZS-emissies, die zowel gerapporteerd moeten worden voor de e-MJV als voor de ZZS-module.

Om dubbele lasten, onnodige fouten, discrepanties en interpretatieverschillen te voorkomen, pleiten wij voor het volgende:

- het ZZS-register start pas als de ZZS-module volledig geïntegreerd is, dus zonder dubbele rapportage,
- het ZZS-register start met het in kaart brengen van de grootste risico's, bijvoorbeeld met BRZO-bedrijven en alleen voor de Europese SVHC (de Europese ZZS).

Daarmee wordt ook een stap gezet met de voor (internationaal opererende) bedrijven cruciale Europese harmonisering. Bovendien draagt dit bij aan de volledigheid van geregistreerde emissiegegevens, omdat een deel van de ZZS-emissies ook afkomstig is uit het buitenland.

Uitvoerbaarheid

Uit de in opdracht van [het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat uitgevoerde evaluatie van het ZZS beleid](#)^[1] blijkt dat de uitvoerbaarheid van het Nederlandse ZZS-beleid ernstig tekort schiet:

- De meet- en monitoringstechnieken zijn nog niet toegerust op alle ZZS, waardoor lang niet alle ZZS op een correcte manier meetbaar zijn.
- Normen liggen soms lager dan bestaande detectiegrenzen bij laboratoria.
- Niet alle ZZS kunnen vanwege gebrek aan capaciteit worden gemeten in de gangbare laboratoria en de kosten zijn daarom hoog.
- Duidelijke, praktijkgerichte kaders ontbreken.

De uniforme aanpak voor het ZZS-register wordt hierdoor belemmerd en de kwaliteit van de data staat onder druk. Conclusies zijn daarom amper te trekken. Minimaal nodig voor een serieuze start van het ZZS-register is de verbetering van de haalbaarheid en toetsbaarheid van emissiegegevens door het:

- introduceren van emissiedrempels mede gelet op het ontbreken van gevalideerde meet- en monitoringstechnieken;
- maken van afspraken over onder meer hoe om te gaan met ZZS in mengsels en het toepassen van rekenkundige afgeleide emissiegegevens;
- aanbrenge van een afbakening in de registratie- en rapportageverplichtingen, zoals het uitsluiten van potentiële ZZS stoffen voor de registratieverplichting en het alleen meenemen van relevante emissiebronnen, zoals bijvoorbeeld alleen ZZS-emissies boven de gestelde emissiegrenswaarden;
- zorgen voor landelijke uniformiteit, zoals ZZS-emissierapportage één keer per vijf jaar. De in de nota van toelichting geboden ruimte aan het bevoegd gezag mogelijk om vaker gegevens te vragen leidt er toe dat er verschillen in periodiciteit van rapportages gaan ontstaan en de interpretatie moeilijker wordt.

Bedrijfsvertrouwelijke informatie

Om concurrentiegevoelige informatie van bedrijven te beschermen en vanuit veiligheidsoverwegingen moet er ook extra aandacht zijn voor het juiste (digitale) beheer en goede beveiliging van de ZZS-emissiedatabase, omdat onder meer bedrijfs- en concurrentiegevoelige informatie digitaal wordt opgeslagen.

Bepaalde ZZS stoffen hebben essentiële toepassingen voor relevante halffabricaten en producten, die onder meer bijdragen aan de (Europese) verduurzaming en strategische onafhankelijkheid. Daarom kan bepaalde informatie in het ZZS-register gevoelig zijn vanuit geopolitieke overwegingen en daardoor vanuit (nationale en economische) veiligheids-overwegingen niet openbaar worden gemaakt. Een dergelijke uitzondering is nu reeds opgenomen voor activiteiten van Defensie (zie artikel 10.63d, 1^e lid van het Bkl). Het is absoluut nodig dit aspect ook verder uit te werken voor de activiteiten van andere sectoren.

^[1] [Kamerbrief over Evaluatie Zeer Zorgwekkende Stoffen Emissiebeleid 2016-2021, amerstuk | 03-06-2022](#)

Reactie op specifieke artikelen***Omgevingsbesluit artikel 10.49ed lid3.***

Bepaald is dat wanneer de mededeling omtrent geheimhouding betrekking heeft op de naam van een ZZS, de naam van de groep van ZZS waartoe de geheimgehouden ZZS behoort, moet worden opgenomen in de mededeling.

Onduidelijk is evenwel wat hier precies wordt bedoeld met ‘groep’? Gaat het hier om de functionele stofgroep of de chemische stofgroep? Dit zal nader moeten worden verduidelijkt in het voorschrift c.q. de toelichting in verband met de geheimhouding van gegevens, zoals opgenomen in artikel 11.63c (geheimhouding gegevens. Bij de keuze moet worden voorkomen dat de concurrentie van de producent de specifieke stof alsnog kan afleiden uit de openbare gegevens.

Besluit kwaliteit leefomgeving artikel 11.63b.

Bepaald is dat het bevoegd gezag de volledigheid van het ZZS-verslag moet beoordelen. Daarbij worden geen aanvullende criteria genoemd naast de informatieverplichtingen in artikel 5.23 en 5.24 lid 1 Bal.

Uit eerder genoemde ZZS-evaluatie is gebleken dat niet is vastgelegd wat het detailniveau is voor een vermijdings- en reductieprogramma. Gevolg kan zijn is dat het bevoegde gezag hier verschillend mee omgaat. Dit kan ertoe leiden dat het ZZS-verslag op basis van het vermijdings-en reductieprogramma niet eenduidig en uniform is. Zoals hiervoor genoemd onder ‘verbetering van de uitvoerbaarheid’, pleiten wij voor eenduidige uitvoeringskaders en criteria waarmee het bevoegd gezag en bedrijven uit de voeten kunnen.